

ਤੰਤ੍ਰੀ ਲੇਖ...

જો પૃથ્વીની ભૂમણાકાની ઝડપ વધે
તો વર્ષનો સમયગાળો ટુંકો થઈ જશે

શ્વીની ભ્રમણકક્ષાની ગતિમાં વધારો થવાથી પૃથ્વીની આસપાસની ભ્રમણકક્ષામાં રહેલા ઉપગ્રહો પર અસર થઈ શકે છે. ઉપગ્રહો સામાન્ય રીતે સંચાર, હવામાન નિરીક્ષણ અથવા પૃથ્વી અવલોકન જેવા વિવિધ કાર્યો કરવા માટે ચોક્કસ ભ્રમણકક્ષા જાળવી રાખે છે. પૃથ્વીની ભ્રમણકક્ષાની ગતિમાં ફેરફારને કારણે પૃથ્વીની સપાટીની તુલનામાં તેમની ઈચ્છિત સ્થિતિ જાળવવા માટે ઉપગ્રહ ભ્રમણકક્ષામાં ગોઠવણોની જરૂર પડી શકે છે. પૃથ્વી દ્વારા સૂર્યની આસપાસ એક પરિક્રમા પૂર્ણ કરવામાં જે સમય લાગે છે તેને એક વર્ષ તરફે વ્યાખ્યાયિત કરવામાં આવે છે. જો પૃથ્વીની ભ્રમણ કક્ષાની ઝડપ વધે તો વર્ષનો સમયગાળો ટૂંકો થઈ જશે. આનો અર્થ એ છે કે ઝતુઓ વધુ ઝડપથી બદલાશે, અને કેલેન્ડર વર્ષમાં ઓછા દિવસો હશે. પૃથ્વીની આબોહવાની પેટર્ન તેની ભ્રમણકક્ષા અને તેની ધરીના જુકાવથી પ્રભાવિત થાય છે. ભ્રમણકક્ષાની ગતિમાં ફેરફાર સમગ્ર ગ્રહ પર સૌર ઊર્જાના વિતરણને અસર કરશે, જે સંભવિતપણે હવામાનની પેટર્ન અને આબોહવા જોનમાં ફેરફાર તરફ દોરી જશે. તે તાપમાનના ઢાળ, વરસાદની પેટર્ન અને સમગ્ર આબોહવા સમતુલને અસર કરી શકે છે. પૃથ્વી પર ચંદ્ર અને સૂર્યનું ગુરુત્વાકર્ષણ બેંચાણ ભરતીનું કારણ બને છે. પૃથ્વીની પરિભ્રમણ ગતિમાં વધારો ભરતી દળોને અસર કરી શકે છે. ઉચ્ચ ભ્રમણકક્ષાની ગતિ થોડી મજબૂત અથવા વધુ ભારે ભરતી તરફ દોરી શકે છે, જે દરિયાકાંદાના વિસારો અને દરિયાઈ ઈકોસિસ્ટમને અસર કરી શકે છે. પૃથ્વીની ભ્રમણકક્ષા સૂર્યના ગુરુત્વાકર્ષણ આકર્ષણ અને તેની પોતાની જડતા વચ્ચે સંતુલિત છે. ઝડપમાં નોંધપાત્ર વધારો આનાજુક સંતુલનને વિક્ષેપિત કરી શકે છે, જે સંભવિતપણે વધુ લંબાળોળ ભ્રમણકક્ષા તરફ દોરી શકે છે અથવા અન્ય અવકાશી પદાર્થો સાથે કિયાપતિકિયા કરે છે, જે સૂર્યમંડળમાં પૃથ્વીની સ્થિરતા પર લાંબા ગાળાના પરિણામો લાવી શકે છે. ભ્રમણ કક્ષાની વધેલી ગતિ ઉપગ્રહો અને અવકાશ મિશન પર પણ અસર કરશે. પૃથ્વીની ભ્રમણકક્ષામાં ઉપગ્રહો બદલાયેલા માર્ગનો અનુભવ કરશે અને તેમની ઈચ્છિત સ્થિતિ જાળવી રાખવા માટે ગોઠવણોની જરૂર પડશે. પૃથ્વીની ભ્રમણકક્ષાની બદલાયેલી ગતિશીલતાને કારણે અવકાશ મિશનનું લોન્ચિંગ અને નેવિગેટ કરવું વધુ પડકારજનક બનશે. આબોહવાની પેટર્ન અને ઝતુઓના સમયના ફેરફારોની માનવ પ્રવૃત્તિઓ જેમ કે કૃષ્ણ, જળ સંસારન વ્યવસ્થાપન અને મોસમી ચક સાથે જોડાયેલ સાંસ્કૃતિક પ્રથાઓ પર વિવિધ અસરો હોઈ શકે છે. તેને ખેતીની પદ્ધતિઓ, પાણીની ફાળવણીની વ્યૂહ-રચનાઓમાં ગોઠવણોની જરૂર પડશે અને ચોક્કસ ઝતુઓ સાથે જોડાયેલી અમુક સાંસ્કૃતિક અને પરંપરાગત ઘટનાઓને અસર કરશે. ગુરુત્વાકર્ષણના કારણે પ્રવેગક બે પદાર્થો અને તેમના સમૂહ વચ્ચેના અંતર પર આધારિત છે. જેમ જેમ પૃથ્વીની ભ્રમણકક્ષાની ઝડપ વધે છે તેમ તેમ પૃથ્વી અને સૂર્ય વચ્ચેના ગુરુત્વાકર્ષણ બેંચાણને અસર થશે. બદલાયેલ ગુરુત્વાકર્ષણ બળો સૂર્યમંડળમાં અન્ય અવકાશી પદાર્થોની ભ્રમણકક્ષા પર સૂક્ષ્મ અસર કરી શકે છે. મંગળ અથવા શુક જેવા અન્ય ગ્રહો પર પૃથ્વીનો ગુરુત્વાકર્ષણ પ્રભાવ બદલાયેલ ભ્રમણકક્ષાની ગતિ સાથે બદલાઈ શકે છે.

જમુ-કાર્યમાં સીમાંકનનું કામ લાંબા સમયથી ચાલી રહ્યું હતું

કુશ્મારીની પ્રજા ઘણા લાંબા સમયથી એક પ્રકારનું કુશ્મારી અદહોક જીવન જીવે છે. તેઓ ખુદ સમયનો કુશ્મારી લાંબી ટનલમાં ફસાયેલા છે. ક્યારેક એમ લાગે છે કે કુશ્મારીને એમાંથી બહાર લાવવા માટેના રેટ માઈનરો કોઈ સેસે નથી. દરેક નવો રાજનેતા અને દરેક નવી સરકાર અનેક વિધાયકોની પણ આશાઓ સાથે ક્ષિતિજે ઉદ્યમાન થાય છે પણ પછી ખબર કે છે કે એની એ જ કથાની આ એક નવી કથનરીતિ છે. કરો કે દીકરી ઘરની બહાર જાય પછી જ્યાં સુધી પાછા ન રહેત્યાં સુધી જે મા નો જીવ અદ્ભુત રહેતો હોય અનો રાજી રાખપુરુષોની યાદીમાં સમાવિષ્ટ ન કહેવાય એમ પ્રાચીન ભાષિતો કહે છે. પંચોતેર વરસ પછી પણ જ્યાં લોકશાહીના રજ પર નવા નવા નામે એક પછી એક ધૂમ્મસ બાજી યેલા રહે છે એ જમ્મુ અને એ કાશ્મીર ભારતીય પ્રજાના દયમાં જેવું વિલસે છે તેવું તો આ પૃથ્વી પર નથી. કલ્યાના અને વાસ્તવ વચ્ચે ઊરી ખીણ છે. લોકસભામાં જમ્મુ અને કાશ્મીર આરક્ષણ (સુધારા) બિલ અને જમ્મુ અને કાશ્મીર નર્ગઠન (સુધારા) બિલને મંજૂરી મળ્યા પછી, અની આશા કે ત્યાં ટૂંક સમયમાં લોકતાંત્રિક પ્રક્રિયા પુનઃસ્થાપિત થશે. જીવું જો કે ઘણા સમયથી સહૃદેલાગે છે પણ એમ થાંતું નથી. યારે રાજ્યને બે કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશોમાં વિભાજિત કરવાના વાયું હતું ત્યારે તો આખી દુનિયાને એમ લાગતું હતું કે વે ચૂંટડીનું જ્ઞાનેરનામું બહાર પડશે. જમ્મુ-કાશ્મીરમાં સીમાંકનનું કામ લાંબા સમયથી ચાલી રહ્યું હતું અને સરકાર ડાંતી હતી કે સીમાંકનનું કામ પૂર્ણ થયા બાદ ત્યાં ચૂંટડી ક્રિયા શરૂ કરી શકાશે એવત પણ એક પરીક્થા જ સાંબિત છી છે. હવે તો સ્પષ્ટ છે કે આગામી લોકસભાની ચૂંટડી હેલા સરકાર એ તરફ નજર પણ નાંખે નહિ. હવે અનામત અને પુનર્ગઠન કાપદામાં સુધારા બાદ વિધાનસભાની બેઠકોની જ્યા એકસો સાતથી વધીને ૧૧૪ થઈ ગઈ છે. તેમાંથી નવ ઢોકા અનુસૂચિત જનજીતિ માટે અનામત રાખવામાં આવી છે. જીતિ સંવેદનશીલ ખીણ વિસ્તારમાંથી વિસ્થાપિત લોકો માટે બેઠકો અને એક બેઠક પાકિસ્તાન અધિકૃત કાશ્મીરમાંથી વિસ્થાપિત લોકોના પ્રતિનિધિ માટે અનામત રાખવામાં આવી. લોકસભામાં આ બિલો પર ચર્ચા દરમિયાન ગૃહમંત્રીએ જીવું કે આનાથી વિસ્થાપિત લોકોને તેમના અધિકારનો વાજ ઉઠાવવામાં મદદ મળશે. જો કે જમ્મુ અને કાશ્મીરના જાકારણમાં સક્રિય પક્ષોએ સીમાંકન અંગે વિવિધ વાંધાઓ વિદ્યાર્થી હતા અને સીમાંકન પ્રક્રિયાને સહકાર ન આપવાનો જરૂરી કર્યો હતો, તેમ છતાં સ્થાનિક લોકોની ચાહત અને વિધાયકોની અનુસાર પુનર્ગઠન અધિનિયમને અંતિમ સ્વરૂપ આપવામાં આવ્યું હતું. જમ્મુ અને કાશ્મીર વિધાનસભામાં વિસ્થાપિત લોકો માટે સીટો અનામત રાખવાનો શ્રેય સરકાર વિધી લઈ રહી છે. ચોક્કસપણે, આ એક મોટો નિર્ણય કહી કાય, કારણ કે જ્યારો કોઈપણ વર્ગને રાજકીય પ્લેટફોર્મ અને યદો બનાવવાનો અવિકાર મળે છે, ત્યારે તેના માટે તેના નીચેની નિર્ણય લેવાનું સરળ બને છે. અચાર સુધી, કાશ્મીરમાંથી યણાંતર કરીને અચ વિસ્તારોમાં સ્થાયી થયેલા લોકોએ રિયાદ કરી હતી કે તેઓને સિસ્ટમની મુખ્ય ધારાથી અલગ ખવામાં આવ્યા છે.

ਗੁਰੂ ਅਨੋ ਜਿਝਾਸਾ ਬੰਨੇ ਸ਼ਾਹਮਾਂ ਤਤਵਤ: ਤਫ਼ਾਵਤ ਛੇ, ਗੁਰੂ
ਮਨਨੀ ਵੁਖਿਦਸ਼ਾਵਿ ਛੇ, ਜਥਾਰੇ ਜੁਝਾਸਾ ਝਾਨਨੀ ਉਲੰਠਾਦਸ਼ਾਵਿ ਛੇ

સંક્રાન્તિ વચ્ચે

હે ઈશ્વર.
આપ પના શ્રીચરણોમાં મારા સહ
પ્રણામ. માનવને નિકાળનો દોષ લાગ્યો છે,
એટલે કે આવતીકાલે શું થશે? એવું વિચારવાની
તેની ટેવને કારણે ક્યારેક એવું લાગે તે વર્તમાન
માંથી આનંદ લઈ શકતો નથી, અને સંતોષની
તેની ધરોડર ક્યારે બાની શકતી નથી, એટલે
સીધા સાદા શબ્દોમાં કહીએ તો તેને નથી પોતાની
પર ભરોસો, નથી પોતાના કર્મ પ્રત્યે ભરોસો,
નથી પ્રારબ્ધ પર ભરોસો કે, નથી ઈશ્વર પ્રત્યે
ભરોસો, અને તેને કારણે આખી જિંદગી આમ
અહીં તહીના ભટકવામાં જાય છે. આપણી પાસે
શું છે, તેનું મહત્વ જ્યાં સુધી સમાજના ધનિક વગ્ફ
સામે જોઈએ તો ક્યારેય થાય નહીં. પરંતુ ક્યારેક
ક્યારેક જુપડપવી તરફ નજર કરીએ, તો ઈશ્વર
પ્રત્યે થોડા આભારના ઉદગાર જરૂર નીકળે. ચંદ્ર
પણ પૂનમાં ક્યારેય એકધારો આકાશમાં રહેતો
નથી, તેને પણ પોતાની કલા વધતી ઓછી કરવી
પડે છે. તેમ અહીં દરેકની કલા ચદતી અને ઘટતી
હોય છે, એ સત્યને સ્વીકારી લેવાથી થોડું સમસ્યા
સામે સમાધાન મેળવી શકાય. ઓશોનું હમણાં જ
એક વાક્ય વાંચ્યું કે બહારની વસ્તુઓ માટે કદાચ
આપણો વિચાસ પ્રથ ન હોય તો અન્યના કહેવા
પ્રમાણે આપણો અનુસરીએ તો જીવનમાં આગળ
ચાલી શકાય, પરંતુ આપણા આંતરિક ઉદ્ધારની
વાત હોય ત્યાં કોઈ એક તત્વ પ્રત્યે ભરોસો હોવો
બહુ જ જરૂરી છે, અને તો જ ત્યાં ઉત્થાનની
કિયા આગળ સંભવ છે. પરંતુ એની માટે જ્ઞાનની
જિજ્ઞાસા હોવી જરૂરી છે. તો આજે આપણે
જિજ્ઞાસા શબ્દ પર થોડું ચિંતન કરીશું.

A vertical image featuring a black silhouette of a person in a meditative lotus pose, sitting cross-legged with hands resting on their knees. The background is a bright, glowing yellow-orange gradient, suggesting a rising sun or a spiritual glow. The silhouette is reflected on the water surface below, creating a symmetrical and peaceful visual.

સમપર્ય કરી દઈએ, તો આ ગેબ અને ગેભીનાં
રહસ્ય જલ્દી સમજાય, અને ઈશ્વર તત્ત્વને માણી
શકાય. છવની જિશાસાની તીવ્રતા જેટલી વધુ,
એટલું પરિણામ વધુ ફળાયી બને. એટલે કે
ઉત્કર્ષ જિશાસા હોય તો એ બાકી બધી જ વસ્તુને
ગૌણ બનાવી દે અને, જ્યાં સુધી આ રહસ્ય
જાણવા ન મળે ત્યાં સુધી તેની માટે દુનિયાના
બધા જ વ્યવહારો ગૌણ બની જાય છે, અને તેની
પ્રથમ જરૂરિયાત માત્ર ને માત્ર પરમાત્મા તત્ત્વનું
અનુસંધાન કેળવવું એ રહે છે.

પરતુ આધુનિક માનવ જખના અને જિજ્ઞાસાની એક જ વ્યાખ્યા કરતો થઈ ગયો છે, અને જખના માટે બાકી બધી જ કહ્યાઓ તેની માટે ગૌણ બની જાય છે, અને તેની પ્રાથમિકતા કે જરૂરિયાત માત્ર ને માત્ર જખના પૂર્ણ કરવી એ જ બની રહે છે, એટલે જોઈએ તેટલું પરિષ્ણામ મળતો નથી. નહીંતો આજના આ યુગમાં ધર્મ સત્ત્વાઓ પણ ખૂબ થાય છે, હરી કથાનું આયોજન પણ ખૂબ થાય છે, કુભમેળાના મોટા મોટા આયોજન થાય છે, તેમજ તત્ત્વચિંતકો પણ પોતાની રીતે સત્ત્વ તત્ત્વનું સંતુલન કરી કરી

છ. પરતુ વિજ્ઞાનના ચક્કાચોધમા માનવો જ્ઞાન વિશેની જ્ઞાસા કરતા બંધ થઈ ગયો છે, દેહથી આગળનું કે દેહની અંદરનું સત્ત્વ તેને દેખાતું નથી, એટલે બહાર વિષમ પરિસ્થિતિમા જીવનારા પ્રત્યે સંવેદના નથી, અને પોતે પોતાની જિંદગી વેડકી રહ્યો છે, એવી વેદના પણ નથી. અમુક વાત એવી હોય કે તેમાં ખુંઢની મરજ ન હોય તો કંઈ ન થઈ શકે, એટલે કે જાણકારી ઘણી છે, પરંતુ એ મેળવવા માટેની એકાદ કિયા પણ સક્રિય થાય તો જ આ યાત્રા સંભવ બને.

બોજુ એકો ભૂલ માનવીની એ છે કે પ્રાથમિક

माथी हाईस्कूलमां, हाईस्कूल माथी कोलेजमां, कोलेजमां स्नातक अने अनुस्नातकी पदवी प्राप्त करे, एटले पोते पूर्ण शानी. परंतु अने अक्षर शानी कहेवाय. ब्रह्मशान तो बधांनी वर्चे रहीन बधांने समस्या साथे स्वीकारवाली मणे. ईश्वरनां दृप स्वरूपनी धारणा करी तेनुं अनुसंधान करवुं, अने ईश्वरने अच्यमा जोई अन तेनी साथे प्रेमभर्या संबंध केलीये! आ बंनेमां धाष्ठो तक्षावत छे. एकमां मात्र काल्पनिक अनुभूति छे, अने खीजामां अना सानिध्यो पक्ष अनुभव भणे छे. ब्रह्मशान के परम शानीजो सीधी सादी व्याख्या करवामां आवे तो, समय संजोग, के पछी समस्यानो त स्वीकार, इतन संहङ थर्ड शक्वानी समज जेने प्राप्त थाय ते बधा ज ब्रह्मशानी छे, अम कही शक्य. आपको जिज्ञासा प्रत्ये थोडा जागृत थर्डअे, तेनी तीक्रता वधारीये, अे प्रकारनुं ब्रह्मशान प्राप्त करी ज्ञवनने सरण अने मधुर बनावीये, अहीं ज ईश्वरने अनुभवीये, अने एकेकमां परमात्म तत्वना दर्शन करी शक्तीये, ओवी एक अनन्य प्रार्थना ईश्वर यरषे राजी, हुं मारा शब्दाने आजे अहीं ज विराम आपूं धुँ. फरी मणीशुं नवा चिंतन-मनन साथे, तो सौने मारा आज्ञा दिवसना स्नेह वंदन अने जय सीयाराम.

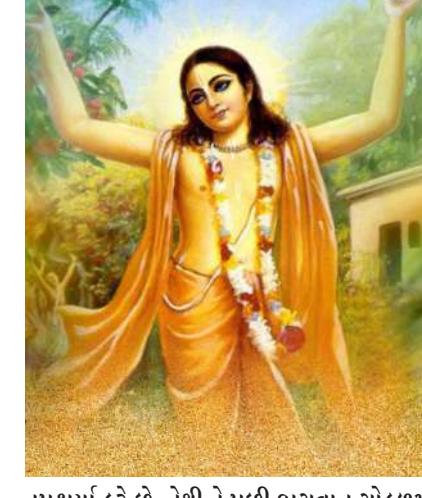
જો ઈશ્વર શુદ્ધ સ્વરૂપે આવે તો જેમને-જેમને તેનાં
દર્શાન થાય તેમને આ સંસારથી મુક્તિ મળી જય

विशेष

ગવાન માટે જાગે તેને ભગવાન
મમળે, કબીરજી કહે છે કે, હુનિયા
 કેવી સુખથી ખાય છે અને ઉંઘે છે. દુઃખી માત્ર
 હું છું, જાગું છું અને રોઉં છું. પણ રણ મને
 વહાલું છે. ભક્તનો કબીરની પેઠે જાગે છે અને રૂબે
 છે અને તેમાં આનંદ માણે છે. આવી રીતે કંસે
 ટેવીનાં છબાળકો નો નાશ કર્યો છે. માયાનો
 આશ્રય કર્યા વગર ભગવાન અવતાર ધારણા કરી
 શકતા નથી. શુદ્ધ બ્રહ્મનો અવતાર થઈ શકતો
 નથી. ઈશ્વર શુદ્ધ સ્વરૂપે આવે તો જેને જેને તેનાં
 દર્શન થાય તેને મુક્તિ મળી જાય. નિવારણ બ્રહ્મ
 સાક્ષાત્કાર થાય તેને મુક્તિ મળે છે. માયાવરણ
 યુક્ત બ્રહ્મનાં દર્શન થાય તેને મુક્તિ મળતી નથી.
 યોગમાયા આવ્યાં. યોગમાયા દેવીના સાતમા
 ગર્ભને રોહિણીના ઊરદરમાં સ્થાપાવે છે. રોહિણી
 સગર્ભા થયાં અને દાઉદજી મહારાજ પ્રગટ
 થયા. ભાદરવા સુદ બીજના રોજ. બળદેવ એ
 શબ્દબ્રહ્મનું સ્વરૂપ છે. શબ્દબ્રહ્મ પહેલાં આવે તે
 પછી પરબ્રહ્મ આવે, શ્રીકૃષ્ણ આવે. જે બીજાને
 યશ આપે, પોતે લે નહીં તે યશોદા. યશોદા
 સર્વને રાજુ કરતાં હતાં. સર્વને યશ આપો અને
 અપયશ તમારા માથે રાખો તો ઢાકોરજી પ્રસંગ
 થશે, પણ જીવ એવો દુષ્ટ છે કે, પોતાના માથે યશ
 રાખે અને અપયશ બીજાને માથે રાખે રહે

રાખ જીન અપવાણ બાજીન માથ રાખ છે.
સર્વને આનંદ આપે તે નંદ. વાડી, વિચાર,
વર્તન-સાચારથી જે સર્વને આનંદ આપે તેને
ત્યાં ભગવાન આવે છે. નંદબાબાએ સર્વને
આનંદ આયો છે, જે સર્વને આપે છે, તેને ત્યાં
પરમાનંદ આવે છે. બધા ગોવાળો શાંદિલ્ય ઋષિ
પાસે આવી કહે, મહારાજ, કાંઈક કરો કે જેથી
નંદજીના ઘરે છોકરા થાય. શાંદિલ્ય ઋષિના
કહેવાથી બધા એકાદશીનું ત્રત કરે છે. એકાદશી
મહાન ત્રત છે. એકાદશીના દિવસે પાન-સોપારી
ખવાય નહીં, ટિવસે સૂવાય નહીં. ફળાદાર પણ
થોડો જ કરવાનો. બારસે શું જમવાનું કરશું તેનો
વિચાર એકાદશીએ કરો તો એકાદશીનો ભંગ
થશે. એકાદશીને દિવસે ખૂબ ભાગવત સમરણ
કરો! ભાદરવા સુદ અગિયારસથી ગોકુળના
બધા માણસો નિર્જણ એકાદશી વગેરે ત્રતો કરી

તપશ્ચયા કરે છે, તથા ત પણ મળવાન ગાંધીજીના
આવે છે. આખું ગમ ત્રત કરે છે. બાળકો પણ
કરે છે. પ્રત્યેકને એવું લાગે છે કે, હું નંદ બાળ
માટે તપ કરું છું.

આ બાજુ દેવકીને આંધમો ગર્ભ રહ્યો. કંઈ સેવકોને કહું, સાવધાન રહેણો, મારો કાળ હું આવશે. સેવકોએ કહું, અમે ઉંઘતા નથી, ખાંડે પહેરો ભરીએ છીએ. બાળક થશે એટલે ખબર આપીશું. દેવકી ના ગર્ભમાં રહેલા નારાયણાનું દેવો પ્રાર્થના કરે છે. આપ સત્ય સ્વરૂપ છું. ત્રિકલાભાવિત છો. અમને આપેલું વરદાન સાથે દર્શાવામાંદારે હોય. અનાતી જ્યાંથી દેખો

કરવા આપ પધારા છા. આપના જ્યા હા. દવાના
દેવતીને આશાસન આપ્યું. જીવને ઈશ્વર વિના
જ્યારે ચેન પડતું નથી, જ્યારે જીવ તરફે દેં
અતિ આતુર બને છે ત્યારે જ પ્રભુ નો અવતાર
થાય છે. ચંદ્ર રોહિણી નક્ષત્રમાં આવ્યો, દિશાઓ
સ્વચ્છ થઈ ગઈ, આકાશ નિર્મળ થયું, નાદીઓના
પાડ્યો નિર્મળ થયાં, વનરાઈઓમાં પક્ષી ઓ અનુ
ભમરાઓ કલ્લોલ કરવા લાગ્યાં. શીતળ, સુગંગા

તથા પવિત્ર વાયુ વાવા લાગ્યો. મહાત્મા પુરુષ
નાં મન પ્રસત્ર થયાં, સ્વર્ગમાં હુંદુંબિ ઓ વાગ
માંડયાં. મુનિઓ અને દેવતાઓ આનંદમાં આપ
જઈને પુષ્પની વૃદ્ધિ કરવા લાગ્યા. પરમ પવિ
સમય પ્રાતથયો.

પરમાત્મા વિશેષમાં બોધ આપે છે કે, મારા ભક્તોનું હું ચારે કોરથી રક્ષણ કરું છું. અતિ દીન બની વસુદેવ-દેવકીએ ઈશ્વરનું આરાધન કર્યું. પણ તું ભર્જ સ્વરૂપ અદ્દથ થયું અને બે હાથવાળા બાળ કનૈયાલાલ પ્રગટ થયા. બાળ કનૈયાલાલ કી જ્યા! વસુદેવ શુદ્ધ સત્તવગૃહનું સ્વરૂપ છે. શુદ્ધવિશુદ્ધ ચિત્ત એ વસુદેવ છે. દેવકી એ નિષ્કામ બુદ્ધિ છે. એ બેનું મિલન થાય એટલે ભગવાન નો જન્મ થાય છે. પ્રભુએ કહ્યું, મને ગોકુળ લઈ જીવ વસુદેવ ટોપવીમાં બાલકૃષ્ણને મૂક્યા, પણ જવું કેમ? કારાગૃહના સર્વ દરવાજા બંધ છે. પરંતુ જ્યાં બાલકૃષ્ણને માથેમૂક્યાં ત્યાં સર્વ બંધન ફટાફટ તૂટી ગયાં! દરવાજા ખૂલી ગયા, હાથપગની બેડીઓ તૂટી ગઈ. મસ્તકમાં બુદ્ધિ છે. બુદ્ધિમાં ઈશ્વરનો અનુભવ થાય ત્યારે સંસારનું બંધન તૂટે છે. ભગવાનને માથે રાખે તેના મોક્ષના દરવાજા ખૂલી જાય, તો આ કારાગૃહના દરવાજા ખૂલી જાય તેમાં આશ્વર્ય નથી. જેને માથે ભગવાન હોય તેના માર્ગમાં વિઘ્ન આવે તો પણ નહે નહીં.

વસુદેવ જેમ શ્રીકૃષ્ણને મસ્તક પર રાખે છે, તેમ જે શ્રીકૃષ્ણને બુદ્ધિ માં પથરાવે છે તેનાં સર્વ બંધન તૂટી જાય છે. તેના સંસાર-કારાગૃહના દરવાજાનાં તાણાંની જેમ તૂટી જાય છે. વસુદેવજી કારાગૃહમાંથી બહાર આવ્યા કે, દાઉદજી દોડતા આવ્યા અને શેષનાગ રૂપે બાલ કૃષ્ણ ઉપર છત કર્યું. યમુનાજીને અતિશય આનંદ થયો. દર્શનથી તૃતીં થઈ નહીં, પ્રાણ વલ્લભને મળવા અધીરાઈ થઈ. યમુનામાં જળ ઊંચે ચઢવા મંડંચાં પ્રમુઅ ટોપલામાંથી પગ બહાર કાઢવા. યમુનાજીએ ચરણસ્પર્શ કરી કમળની ભેટ અર્પણ કરી. આમ પ્રથમ દર્શન અને પ્રથમ મિલનનો આનંદ યમુનાજીને આખ્યો ધીરે ધીરે જળ ઊતરી ગયું.

વસુદેવ ગોકુળમાં આવ્યા. યોગમાયાના આવરણથી ગોકુળમાં સર્વસૂતા છે વસુદેવ શ્રીકૃષ્ણને યશોદા પાસે મૂકી દીધા અને યોગમાયાને લઈને પાછા ફર્યા. વસુદેવ વિચારે છે કે, હજુ મારું પ્રારબ્ધ બાતી છે, તેથી પરમાત્મા માટે હું માયાને લઈ જાઉ છું. વસુદેવજી યોગમાયાને ટોપલામાં લઈ કારાગૃહમાં આવ્યા. બ્રહ્મસંબંધ થયા પછી વસુદેવની બેડીઓ તૂટી ગયેલી. પણ માયાના સંબંધથી ફરી બંધન આવ્યું. વસુદેવ ગોકુળથી માયાને માથે લઈ ને આવ્યા એટલે બંધન આવ્યું અને કારાગૃહના દરવાજા ફરી બંધ થયા. ભગવાનની આશાથી છે. નંદજી જાતે ગાયોની સેવા કરે છે. નંદબાબા પ્રાર્થના કરે છે કે, હે નારાયણ, મારા ઘરે ગાયોની સેવા કરનાર ગોપાળ શ્રીકૃષ્ણનો જન્મ થાઓ. તે વખતે બાલકૃષ્ણ લીલા કરી છે. પીણું જભનું પહેરી, કપાળ માં કસ્તૂરીનું તિલક કરી ધૂંટણીએ ચાલતા ચાલતા બાલકૃષ્ણ ગૌ શાળામાં આવે છે. નંદબાબાને બાળકની જાંખી ગૌશાળામાં થઈ, ત્યારે નંદજીને લાગ્યું કે, જે બાળક મેં સ્વપ્રમાં જોવેલો તે જ બાળક આ છે. બાલકૃષ્ણ નંદબાબાને કહે, બાબા, હું તમારી ગાયોને ચરાવીશ. ગૌશાળામાં આવેલા કનૈયાને નંદજી પ્રેમથી નિહાળે છે. તે જ સમયે તે જ કષે નંદબાબા દેહનું ભાન ભૂતી જાય છે. નંદજીને યાદ આવતું નથી કે, હું સૂતો છું કે જાગું છું. પેલી તરફ સુનંદાને યશોદાની ગોદમાં બાલકૃષ્ણની જાંખી થાય છે. બિચારી દોડતી ગૌશાળામાં ભાઈને બખર આપવા જાય છે અને બૂમ્યો પાડે છે, ભૈયા, ભૈયા, લાલો ભયો હૈ! લાલાનું નામ સાંભળતાં શ્રીકૃષ્ણે કાન વાટે હદ્ય માં પ્રવેશ કર્યો. જન્મોત્સવ નિભિતે નંદજીએ યમુનામાં સ્નાન કર્યું. શાડલ્ય ઋષિદાન કરવાનું કહે છે. નંદબાબાએ બે લાખ ગાયોનું દાન કર્યું. અનેક વર્પો સુધી તપશ્ચયા કર્યા છતાં ઋષિમુનિઓને પ્રમુનાં દર્શન ન થાય ત્યારે તેઓ ગોકુળમાં ગાયો લઈને આવ્યા છે. અહીં પ્રભુ નો બ્રહ્મસંબંધ થશે એ તેમની શક્તા છે.

